

Wilfrid Stinissen, OCD

MOJE ŽIVLJENJE JE V TVOJIH ROKAH

KNJIGA O PREDANOSTI

Prevod
KARMELIČANSKI SAMOSTAN MIRNA PEČ
in
PRIMOŽ MEGLIČ

salve

PREDGOVOR K SLOVENSKI IZDAJI

V času, ko nas močno skrbi za svoje zdravje, ko pretirano skrbimo za materialne stvari in se vznemirjamo zaradi vsakodnevnih težav, ko nam svet kliče, da moramo imeti vse pod nadzorom, saj bomo le tako lahko uspeli v življenju, ko z obilo tesnobe spremljamo dogodke, ki se dogajajo v naših življenjih, med nas prihaja knjiga, ki nosi pomenljiv naslov: *Moje življenje je v tvojih rokah. Čigavih? V Božjih!*

Avtor knjige karmeličan Wilfrid Stinnisen nas na zanimiv način povede po poti predavanja Bogu. Tudi če smo trenutno popolnoma »samooskrbni« in »samozadostni«, se lahko še vedno prepustimo Božjim rokam. Ob prebiranju knjige se človek hitro zave, da nismo mi gospodarji svojega življenja, kraja, družine. Nad nami vedno bdi On, ki je Vsemogočen, Vseprisoten in ki skrbi za celotno naše življenje, pa naj bo še tako drobna malenkost. S postopnim izročanjem Bogu postajamo vedno bolj svobodni, saj vemo, da bo, ob našem sodelovanju, za vse poskrbel On. K temu nas vabi že Jezus v evangeliju, ko nam da za primer ptice in rože. Ne skrbijo za svojo podobo, ne obremenjujejo se »Kaj bo, če...«, temveč preprosto so in Bog skrbi zanje, jih hrani in oblači (prim. Mt 6,25-34). Ob

branju te knjige se počasi zavemo, da se v našem življenju nič ne zgodi brez Božje privolitve. Ko nam ta misel vstopi v srce in se popolnoma predamo Bogu, začnemo živeti svobodno.

Dragi bralec, povabim te na pot izročanja, pot predajanja, pot veselja, pot, ki nas vodi v Božji objem. Povabim te, da pogumno stopiš na to pot in upam, da boš ob koncu knjige tudi ti lahko rekel: Moje življenje je v tvojih rokah, Gospod!

Primož Meglič

Vrhnika, na god svetega Valentina, 14. 2. 2021

PREDGOVOR

»IZPOLNJEVATI TVOJO VOLJO, MOJ BOG, ME VESELI, TVOJA POSTAVA JE V MOJEM SRCU« (Ps 40,9)

Današnja psihologija nas poskuša naučiti, da bi sprejemali to, kar je neizogibno. Vendar golo sprejemanje večkrat meji na vdanost v usodo. Boj se nam lahko zdi brez smisla, ko v dani situaciji nismo sposobni ničesar storiti. Če mislimo, da sta to stanje povzročila usoda ali slučaj in da je vse brezciljno in nesmiselno, nam preostane samo še resignacija – obup, vdanost v usodo. Za človeka, ki ne pozna Stvarnika, polnega ljubezni, in Tistega, ki ima vse v svojih rokah, je to edina možnost.

Krščanski odgovor na resignacijo je *predanost*, ki se poraja iz vere, da nad vsem – tudi nad tistim, kar se nam zdi nesmiselno – bdi skrbna ljubezen Nekoga. Izmed vseh stališč, lastnih krščanski veri, ima morda, poleg odpuščanja, preprostosti, molitve in dobrote, **predanost** najbogatejšo vsebino. »Sedaj me vodi samo še predanost, ničesar drugega gotovo tudi nimam,« piše sveta Mala Terezija.¹

¹ Sveta Terezija Deteta Jezusa, Avtobiografski spisi.

Ko začne človek z veseljem izpolnjevati Božjo voljo, se postopoma zmanjšuje njegov odpor in vsa negativna stališča, povezana z njim, minejo. Zakaj bi še naprej gojil zavist, nevoščljivost in se pritoževal nad svojimi ali tujimi omejenostmi in pomanjkljivostmi? Čemu bi obupoval zaradi bolečih izgub? Zaupanje nas uči, da ni drugega cilja, kot doseči mir v Božjem objemu, »otrok brez strahu zaspi v naročju svojega očeta«². Kaj bi ga torej moglo prestrašiti in vznemiriti?

Take notranje drže ne dosežemo v trenutku. Vendar pa je vdanost v usodo popolnoma tuja človeku, ki išče Boga. Za iskalca Boga vedno obstaja še nekaj več. Zadnji cilj, kot je že rečeno, je varen počitek v Božjih rokah. A na tej poti je vsak nov korak majhen dosežen cilj.

Lahko govorimo o treh stopnjah na poti predanosti. *Prva stopnja* nas vodi po široki poti k Bogu. Vse okoliščine v svojem življenju sprejemamo kot Božjo voljo. *Na drugi stopnji* želimo v vsakem trenutku dejavno sodelovati pri uresničevanju Božje volje. *Tretja stopnja* naredi človeka tako predanega, da ne deluje več s svojo močjo: Bog deluje v njem in preko njega. Mala Terezija pravi: »Že dolgo časa ne pripadam več sama sebi. Popolnoma sem se predala Jezusu. On ima vso svobodo, da stori z mano, kar hoče.«³

Da bi mogli iti po poti predanosti, potrebujemo globoko prepričanje in vero, da je Bog z nami v vsem,

² Prav tam.

³ Prav tam.

kar se nam dogaja in da je Njegova volja tista, ki vsemu daje smisel.

S to drobno knjigo nas želi avtor potolažiti z dejstvom, da Bog ne spregleda ničesar in da se nič ne zgodi mimo Njega. Njegova volja preustvari opustošeno področje v cvetoči vrt, težko kamenje postane lahko in to, kar je bilo videti nesmiselno, dobi svoj smisel.

1. POGLAVJE

SPREJETI BOŽJO VOLJO

Eden izmed problemov današnjega človeka je, da ne prepozna Božje volje v dogodkih življenja. Ne veruje več v Previdnost, ki prinaša vse dobro tistim, ki ljubijo Boga (prim. Rim 8,28).

Današnji človek pogosto govori: »Ni Božja volja, da ljudje stradajo ali so preganjani. Ni Božja volja, da so vojne ipd.« Ne, ni Božja volja, da se ljudje borijo drug proti drugemu. Bog želi, da se medsebojno ljubimo. Ker pa obstajajo tudi hudobni ljudje, ki kljub Božji volji sovražijo in ubijajo svoje bližnje, Bog dovoljuje, da je tudi to v njegovem načrtu z ljudmi. Potrebno je razlikovati sólo dejanje nekoga, ki te npr. obrekuje in tako dela proti Božji volji, od situacije, ki nastane kot posledica tega delovanja in ki je Bog ne želi. Bog ne želi teh posledic, a je že od nekdaj računal z njimi v tvojem življenju. Bog želi, da ti rasteš ravno preko teh težkih in groznih razmer, ki jih povzročajo drugi.

Globoko v nas je ukoreninjeno nagnjenje, da vedno opazimo le to, da drugi ravnajo zgrešeno in napačno. S tem pa izgubimo z vidika, kar je bistveno: sprejemanje in potrjevanje Božje volje v našem življenju. To Božjo voljo najbolj oblikuje ravno boj drugih ljudi proti njej. Spomnimo se samega Jezusa. Oče ni želel, da ljudje ubijejo njegovega Sina, niti ni spodbujal ljudi

k temu. Hotel je, da bo Jezus prostovoljna žrtev za človeško hudobijo. Hotel je, da se Jezus sam pusti ubiti. Jezus ni rekel, kot pogosto slišimo v našem času: »To ni Božja volja. Kaj takega ne more biti Božja volja.« Jezus je rekel: »Aba, Oče, tebi je vse mogoče! Vzemi ta kelih od mene, vendar ne, kakor jaz hočem, ampak kakor ti!« (Mr 14,36)⁴ Težko nam je prepoznati nekaj kot kelih, ki nam ga ponuja Oče, ker je velik del vsebine tega keliha grenak in pogosto prihaja od ljudi, ki so nam blizu. Vendar nas Oče prosi, da popijemo to grenkobo. To je veljalo za Jezusa in velja tudi za nas.

»VENDAR PA ZA KRMILLO DRŽI TVOJA PREVIDNOST, OČE« (Mdr 14,3)

Bog ima vse v svojih rokah. Ničesar ni brez njegovega vpliva. Nič ne more uničiti njegovih načrtov. Avguštín je to radikalno formuliral: »Nič se ne dogaja, česar Vsemogočni ne želi, da se zgodi. Ali dopusti dogodek ali pa ga sam povzroči.«⁵ Ko Bog dopušča, da se nekaj zgodi, je tudi Božja volja.

Pogosto je za nas kamen spotike že dejstvo, da Bog *dovoljuje, dopušča* toliko slabega. Zakaj ne posreduje? Zakaj je tako pasiven? Kako so možni Auschwitz, mučilnice, grožnja in nevarnost strašne jedrske vojne? Ali Bog sploh skrbi za nas? Ta vprašanja nas mučijo in ni lahko odgovoriti nanje. V naslednjem po-

⁴ Vsi svetopisemski citati so vzeti iz Slovenskega standardnega prevoda.

⁵ Enchiridion de fide, spe et caritate, Nr. 24.

glavju se bomo vrnili k tej temi in skušali pokazati, zakaj je Bog človeka obdaroval s svobodo, čeprav je vedel, da ta svoboda utira pot k strahotnim katastrofam.

Poskusimo se ustaviti pri jasnem dejstvu, da Oče ne prepreči smrti svojega Edinorojenega. To je svojevrsten pravzor, ki nam jasno kaže dvoje: prvič – **trpljenje**, celo propad, ki pa ni znamenje premajhne Očetove ljubezni; in drugič – **trpljenje ni brezuspešno**, saj prinaša sad in moč ponovnega rojstva. Odkar je Jezus šel preko trpljenja in smrti, je postalo trpljenje sredstvo odrešenja. To se ne nanaša samo na velikodušno in pogumno trpljenje. Kdo ve, kako bi mi reagirali pri mučenju? Dovolj je *poskušati* sprejeti trpljenje ali pa samo pretrpeti to, kar se dogaja. Cerkev tudi v »nedolžnih otrocih« gleda mučence, čeprav nikoli niso zavestno in svobodno sprejeli svoje strašne in nasilne smrti.

Bog ravna z zlom tako suvereno in pripravno, da je končni izid boljši, kot pa če se zlo ne bi zgodilo. Ko smo v središču zla, nam je morda to težko sprejeti. Cena dobrega zaključka se nam včasih zdi prevelika. Apostola Pavla je navdala z veseljem misel »glede skrivnostnega načrta, ki je bil od vekov skrit v Bogu, stvarniku vsega« (Ef 3,9). Zlo in greh imata tudi tukaj svoje mesto. »Bog je namreč vse vklenil v neposlušnost, da bi vsem izkazal usmiljenje.« (Rim 11,32) To drzno besedilo prebuja različne pomisleke in zaključke, ker v prvem hipu daje vtis, kot da je greh sad Božje pobude. Pavel pa nas prepričuje, da tudi največja katastrofa, namreč greh, prispeva k naznanilu in razo-

detju Ljubezni. Nič se ne dogaja izven Božjega načrta. Zaradi tega tragičnost sveta kljub vsem svojim strahotam ni končna. Ves nesmisel in vse neljube posledice človeške neumnosti in slepote so plen Božje moči, polne ljubezni, ki vključuje v svoj načrt odrešenja vso absurdnost in ji da smisel.

Martin Buber v svoji zgodbi pripoveduje: »Rabin Susja je nek večer pred *jom kippurjem*, velikim pravnim dnevom, zaslišal, kako lepo je kantor pel v sinagogi: Odpuščeno je. Tedaj je rekel Bogu: *Večni Bog, nikoli ne bi ta pesem donela pred teboj, če Izrael ne bi grešil.*«⁶

»Hudobija ljudi je nedvomno nasprotna Božji volji, vendar sta v Bogu znanje in moč tako velika, da pravzaprav vse, kar nam je videti, da nasprotuje njegovi volji, teži k dobremu koncu ali cilju, ki ga je vnaprej določil in postavil,« piše sv. Avguštín.⁷ Ali z drugimi besedami: »Bog uresniči svoj plemenit namen preko slabih namenov zlobnih ljudi. Tako se je preko sovraštva Judov uresničil Očetov načrt ljubezni in Jezus je za nas pretrpel smrt.«⁸

Ni si nam potrebno prizadevati, da bi znali ločiti, kaj Bog želi in kaj samo dopušča, saj tudi to, kar Bog dopušča, pripada njegovi vseobsežni volji. Že od samega začetka je predvidel in določil, kako jo bo uresničil. Vse, kar se dogaja, ima svoje mesto v Božjem načrtu. Bog je tako dober, da vse, kar pride na nek način v stik z Njim, postane dobro. Božja dobrota se širi

⁶ Die Erzählungen der Chassidim, Manesse Verlag, Zürich, 1949, str. 387.

⁷ Božja država, 22, 2.1.

⁸ Enchiridion, št. 26.

sama od sebe in celo sami zlobi daje nekaj od same sebe. Sv. Avguštin zapiše: »Bog je tako dober, da se v njegovi roki celo zlo spreminja v dobro. Bog nikoli ne bi dovolil, da se zgodi zlo, če ga ne bi, zahvaljujoč se svoji popolni dobroti in vsemogočnosti, mogel uporabiti za dobro.«⁹ Kako naj še naprej govorimo o slučaju? »V našem življenju se nič ne dogaja slučajno. /.../ Vse, kar se dogaja proti naši volji, more priti le od Božje volje, Previdnosti, ki je vključena v red, ki ga je Bog ustvaril in prihaja iz njegovega dopuščanja in pravil, ki jih je postavil.«¹⁰

Razlikovati to, kar Bog hoče, in to, kar samo dopušča, je v teološkem pogledu zelo pomembno. Ko pa gre za konkretno življenje in neizogibne dogodke ter naše reakcije nanje, se moremo vprašati, ali niso le ugibanja o teh razlikah pogosto samo prefinjeni poskusi bega. Če Bog ne želi zla, ki me doleti, potem mi ga ni treba sprejeti. Mirne vesti se lahko uprem. Job najprej ni zainteresiran za takšno razlikovanje. Zlo, ki ga je doletelo, je neposredno prihajalo od hudiča, a Job kljub temu pravi: »Gospod je dal, Gospod je vzel, naj bo hvaljeno ime Gospodovo!« (Job 1,21) Jean-Pierre de Caussade (1675–1751) piše s. Marie-Henriette de Bousmard: »Bodi popolnoma prepričana, da se niti v svetu niti v naši notranjosti ne dogaja nič, česar Bog ne želi in ne dopušča. Mi se moramo enako podvreči Božji dopustitvi kot tudi Božji neposredni volji.«¹¹

⁹ Opus imperf. Contra Julianum, Lib. 5, št. 60.

¹⁰ Enarrationes in Ps 118 (119) vrst. 12.

¹¹ Lettres Spirituelles II, Desclée de Brouwer, Paris 1964, str. 128.